

**ΜΟΝΑΔΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

Έρευνα Γνώμης για το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

Μεθοδολογικά

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε κατά το διάστημα 8-12/11/2008 με τηλεφωνική συνέντευξη σε δείγμα 517 ατόμων στο πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσσαλονίκης. Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της τυχαίας δειγματοληψίας. Τα αποτελέσματα της έρευνας σταθμίστηκαν ως προς το φύλο και τη μόρφωση. Το μέγιστο σφάλμα εκτίμησης είναι $\pm 4,5\%$.

1. Επισκεψιμότητα και Αναγνωρισιμότητα

Το 27% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι έχει επισκεφτεί το Φεστιβάλ και μάλιστα οι μισοί εξ αυτών κάθε χρόνο ή σχεδόν κάθε χρόνο την τελευταία πενταετία (Πίνακας 1 & Γράφημα 2). Ως κύρια αιτία της μη επισκεψιμότητας δηλώνουν ότι το γεγονός τους είναι ξένο ή λόγω δουλειάς και έλλειψης ελεύθερου χρόνου.

Γράφημα 1: Κατανομή πληθυσμού ως προς τη συχνότητα παρακολούθησης ταινιών σε κινηματογραφικές αίθουσες

Πίνακας 1: Επισκεψιμότητα Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

	Συχνότητα	Ποσοστό
ΝΑΙ	141	27,3
ΟΧΙ	377	72,7
Σύνολο	518	100,0

Γράφημα 2: Κατανομή επισκεπτών ως προς τη συχνότητα παρακολούθησης των δραστηριοτήτων του Φεστιβάλ κατά τα τελευταία 5 χρόνια

Αξιοσημείωτα είναι και τα ποσοστά των επισκεπτών που έχουν δηλώσει ότι έχουν παρακολουθήσει τις δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του χρόνου ή τις παράλληλες ενόσω πραγματοποιείται το Φεστιβάλ, κυρίως τα Αφιερώματα στο Ολύμπιον (1 στους 3) και το Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ (περίπου 3 στους 10) (Πίνακας 2).

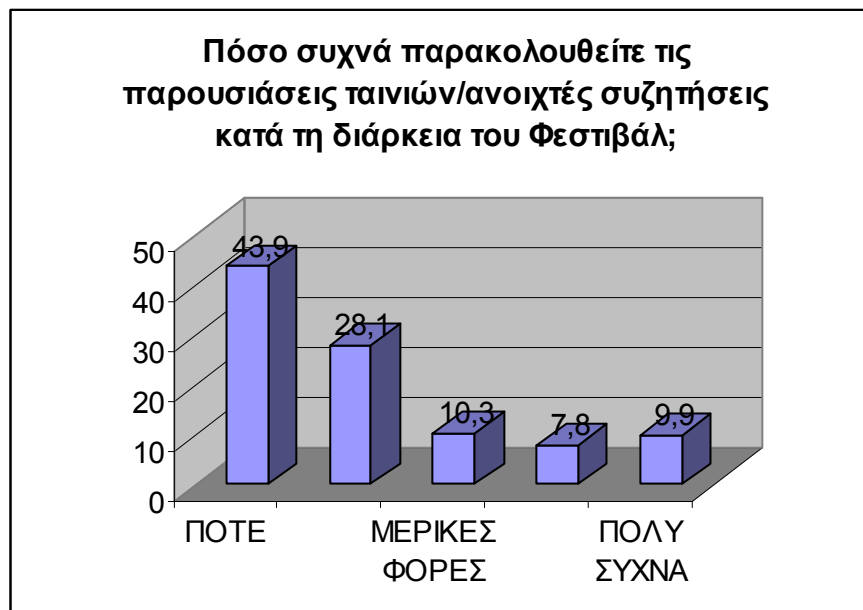
Πίνακας 2: Συμμετοχή σε δραστηριότητες του Φεστιβάλ κατά τη διάρκεια του έτους (% όσων έχουν δηλώσει ότι έχουν επισκεφτεί το Φεστιβάλ)

Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ	26,6
Αφιερώματα στο Ολύμπιον	33,2
Πρόγραμμα Εθελοντισμού	7,0
Εκπαιδευτικά Προγράμματα	10,8

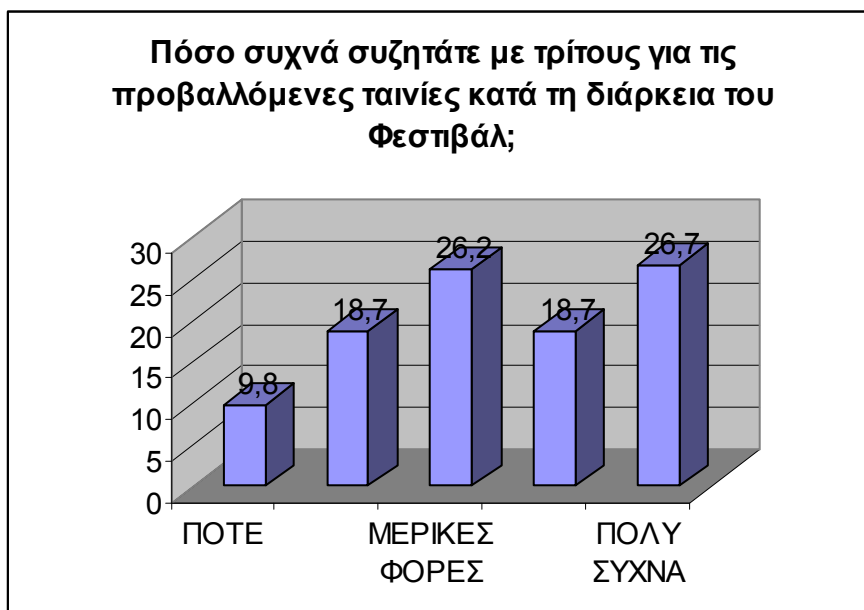
Πίνακας 3: Συμμετοχή σε παράλληλες δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του Φεστιβάλ
(% όσων έχουν δηλώσει ότι έχουν επισκεφτεί το Φεστιβάλ)

Εκθέσεις Εικαστικών	41,1
Συναυλίες	40,8
Industry Centre	5,6
Master Classes	8,5

Χαρακτηριστικό της εμπλοκής των επισκεπτών στα τεκταινόμενα κατά τη διάρκεια του Φεστιβάλ είναι το γεγονός ότι 1 στους 5 επισκέπτες παρακολουθεί συχνά ή πολύ συχνά τις παρουσιάσεις των ταινιών και τις συζητήσεις με τους δημιουργούς, ενώ περίπου οι μισοί από τους επισκέπτες συζητούν συχνά ή πολύ συχνά με τρίτους για το περιεχόμενο των προβαλλόμενων ταινιών (Γράφημα 3 & 4).

Γράφημα 3: Κατανομή επισκεπτών ως προς τη συχνότητα παρακολούθησης παρουσιάσεων ταινιών/ανοιχτών συζητήσεων κατά τη διάρκεια του Φεστιβάλ

Γράφημα 4: Κατανομή επισκεπτών ως προς τη συχνότητα συζητήσεων για τις προβαλλόμενες ταινίες με τρίτους κατά τη διάρκεια του Φεστιβάλ

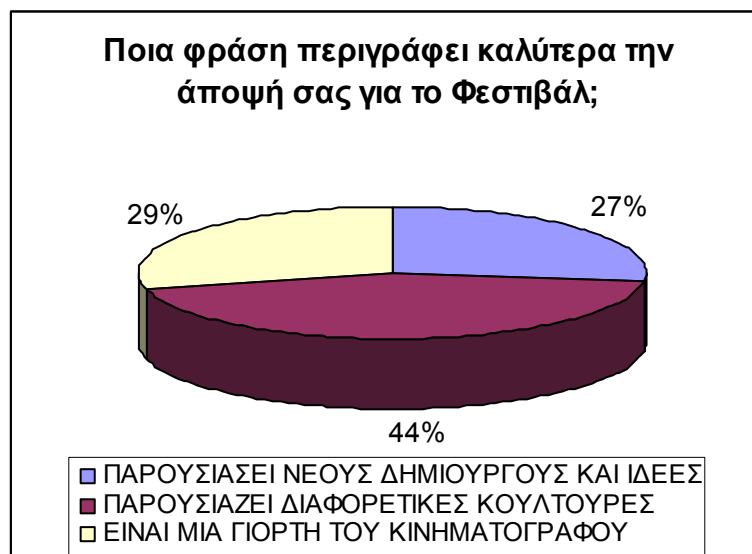
2. Αξιολόγηση του Φεστιβάλ από τους επισκέπτες

Η αποτίμηση του Φεστιβάλ από τους συμμετέχοντες κρίνεται πολύ θετικά. Σε όλες τις επιμέρους αξιολογήσεις το άθροισμα των πολύ θετικών και θετικών γνώμων υπερβαίνει το 50%. Ιδιαίτερα θετικά αποτιμάται το προσωπικό (75%), οι χώροι (63%) και οι παράλληλες εκδηλώσεις (77%), ενώ μικρότερη είναι η αποδοχή για τη διαθεσιμότητα των εισιτηρίων (50%) και τις υπηρεσίες εστίασης (56%) (Πίνακας 4).

Πίνακας 4: Αξιολόγηση διοργάνωσης του Φεστιβάλ από τους επισκέπτες

	πολύ καλή	καλή	μέτρια	κακή	πολύ κακή
προσωπικό	26	49	22	0	3
χώροι/αίθουσες	21	52	20	5	2
Υπηρεσίες εστίασης (bar)	10	47	33	3	7
παράλληλες εκδηλώσεις	19	59	13	6	3
προγραμματισμός προβολών	8	53	23	9	7
Τιμή εισιτηρίων	3	56	33	4	4
διαθεσιμότητα εισιτηρίων	6	44	25	15	10
επικοινωνιακή προβολή	9	53	21	11	6

Σε ερώτημα επιλογής της φράσης που περιγράφει καλύτερα την άποψη των επισκεπτών για το Φεστιβάλ, η πλειοψηφία απάντησε πως «παρουσιάζει διαφορετικές κουλτούρες» (44%), ενώ το υπόλοιπο του συνόλου κατανεμήθηκε εξίσου στις επιλογές ότι το Φεστιβάλ «παρουσιάζει νέους δημιουργούς και ιδέες» (27%) και ότι το Φεστιβάλ «είναι μια γιορτή του κινηματογράφου» (29%) (Γράφημα 5).

Γράφημα 5: Κατανομή των επισκεπτών ως προς την επιλογή της φράσης που περιγράφει κατά τον καλύτερο τρόπο τη γνώμη τους για το Φεστιβάλ

3. Αποτίμηση του Φεστιβάλ Κινηματογράφου από τους κατοίκους της πόλης

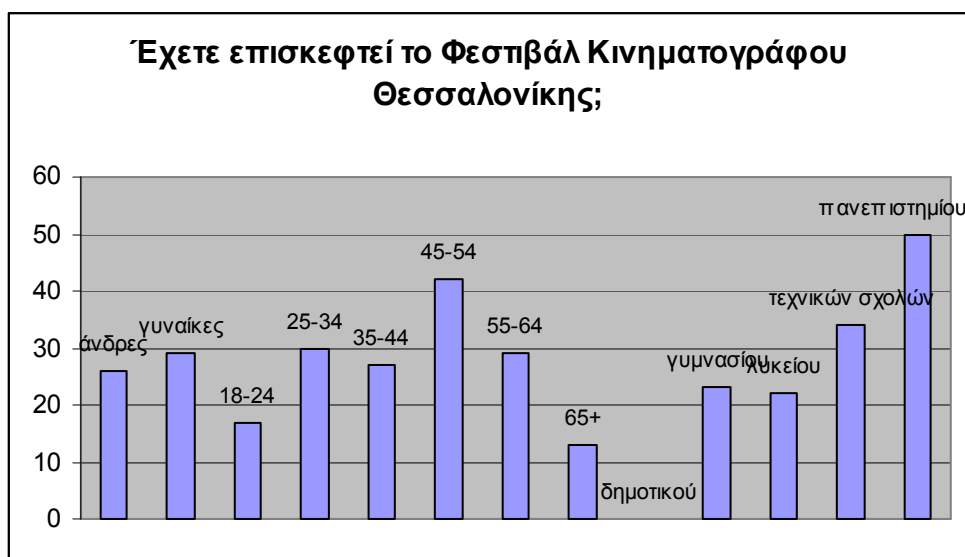
Η γενική αποτίμηση του Φεστιβάλ από τους κατοίκους της πόλης είναι ιδιαίτερα θετική. Ιδιαίτερως στα θέματα ενίσχυσης της διεθνούς εικόνας της πόλης και του κύρους της η αξιολόγηση είναι πολύ θετική (78% και 80% αντίστοιχα). Αξίζει επίσης να σημειωθεί πως η μεγάλη πλειοψηφία (66%) της κοινής γνώμης δεν αποδέχεται πως το Φεστιβάλ συμβάλλει στην κατασπατάληση χρημάτων, παρότι πάντως σημαντική είναι η μερίδα της κοινής γνώμης που εντοπίζει στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου –παράλληλα με τις ευκαιρίες ενίσχυσης του οφέλους για την πόλη– και την ευκαιρία προβολής συγκεκριμένων μόνο καλλιτεχνικών κύκλων (54%) (Πίνακας 5). Συνολικά, οι ερωτώμενοι απάντησαν σε ποσοστό πάνω του 70% πως θεωρούν τη συνεισφορά του Φεστιβάλ στην πόλη της Θεσσαλονίκης σημαντική, γεγονός που κατατάσσει το θεσμό ανάμεσα στους έξι σημαντικότερους θεσμούς της πόλης.

Πίνακας 5: Αξιολόγηση της συμβολής του Φεστιβάλ Κινηματογράφου από τους κατοίκους της Θεσσαλονίκης

	<i>Απολύτως</i>	<i>Αρκετά</i>	<i>Μερικώς</i>	<i>Λίγο</i>	<i>Καθόλου</i>
στην ανάπτυξη τουριστικής κίνησης	24	44	15	12	5
στην ανάπτυξη εμπορικής κίνησης	18	34	25	16	7
στην ανάπτυξη παράλληλης πολιτιστικής δραστηριότητας	23	45	15	12	5
στην προβολή συγκεκριμένων μόνο καλλιτεχνικών κύκλων	18	36	19	9	18
στην ενίσχυση της διεθνούς εικόνας της πόλης	38	41	9	9	3
στην ενίσχυση του κύρους της πόλης	35	45	9	8	3
στην κατασπατάληση δημοσίου χρήματος	17	17	15	17	34
στην αύξηση των θέσεων εργασίας	11	27	22	21	19

4. Το κοινό του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

Το υψηλό μορφωτικό επίπεδο φαίνεται να είναι το πλέον χαρακτηριστικό γνώρισμα της φυσιογνωμίας του επισκέπτη του Φεστιβάλ, καθώς το ποσοστό των επισκεπτών στην κατηγορία των πτυχιούχων Πανεπιστημίου είναι το μεγαλύτερο που εντοπίστηκε σε οποιαδήποτε δημογραφική κατηγορία του δείγματος (50%) (Γράφημα 6). Από την άλλη μεριά, το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο φαίνεται να συσχετίζεται αρνητικά με την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων του Φεστιβάλ, καθώς δεν εντοπίστηκε κανένας επισκέπτης μεταξύ όσων ερωτώμενων δήλωσαν ότι δεν έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση. Σημαντικά υψηλότερα του ποσοστού των επισκεπτών στο συνολικό δείγμα (27%) είναι και τα ποσοστά επισκεπτών στην ηλικιακή κατηγορία 45-54 (42%) καθώς και στην επαγγελματική κατηγορία των μισθωτών ιδιωτικού τομέα (42%). Αντίθετα, δεν εντοπίζονται διαφορές στην επισκεψιμότητα ως προς το φύλο. Σημειώνεται τέλος ότι μεγάλο ποσοστό επισκεπτών του Φεστιβάλ Κινηματογράφου (54%) εντοπίζεται στην κατηγορία όσων παρακολουθούν ταινίες σε κινηματογραφικές αίθουσες τουλάχιστον μία φορά το μήνα.

Γράφημα 6: Επισκεψιμότητα Φεστιβάλ Κινηματογράφου
ανά δημογραφική κατηγορία

Είναι αξιοσημείωτο πάντως πως τακτικότεροι επισκέπτες του Φεστιβάλ αναδεικνύονται οι πολίτες ηλικίας 55 έως 64 ετών, καθώς το 60% αυτών που δηλώνουν πως το έχουν επισκεφτεί, παρακολουθούν τις δραστηριότητές του τουλάχιστον μία φορά ανά δύο έτη, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για την ηλικιακή κατηγορία των 45-54, οι οποίοι αποτελούν την πλειοψηφία των επισκεπτών μιας μέσης χρονιάς, φτάνει μόνο στο 37%. Υψηλό είναι το ποσοστό των τακτικών επισκεπτών στην κατηγορία των πτυχιούχων Πανεπιστημίου (55%).

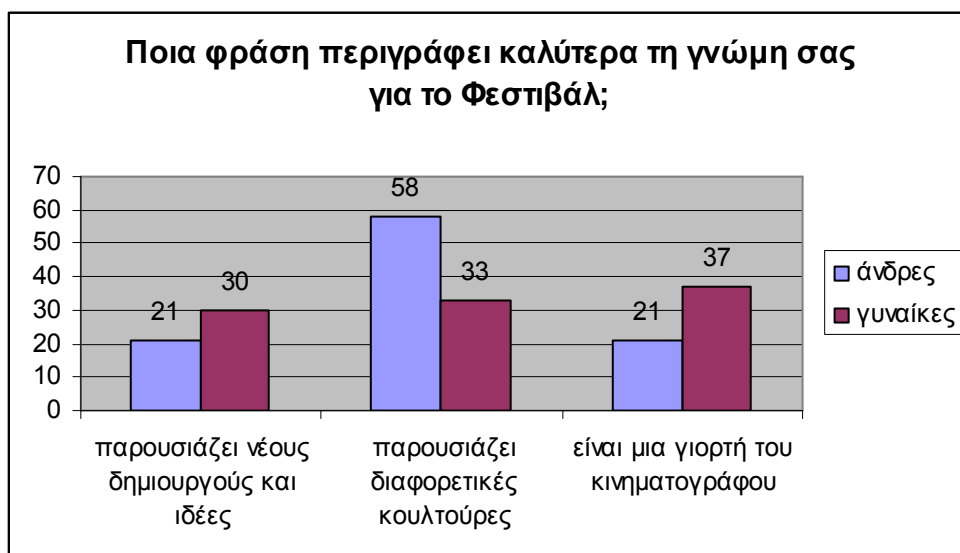
Αναφορικά με την παρακολούθηση ετήσιων δραστηριοτήτων του Φεστιβάλ, αξίζει να επισημανθεί η αναλογική μεγαλύτερη προσέλευση ανδρών, ηλικίας 55 έως 64 (47%) στα Αφιέρωματα στο Ολύμπιον και αποφοίτων τεχνικών σχολών στο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ (42%). Αναφορικά, τέλος, με την παρακολούθηση δραστηριοτήτων στο περιθώριο της προβολής ταινιών τον Νοέμβριο, διακρίνεται η προτίμηση των ανδρών στις συναυλίες (48% έναντι 41% στο σύνολο των επισκεπτών), των επισκεπτών ηλικίας άνω των 55 ετών στις εκθέσεις εικαστικών (56% έναντι 41% στο σύνολο των επισκεπτών) και των πτυχιούχων Πανεπιστημίου τόσο στις εκθέσεις εικαστικών (52% έναντι 41% στο σύνολο των επισκεπτών), όσο και στα Master Classes (17% έναντι 9% στο σύνολο των επισκεπτών) (Πίνακας 6).

Σημαντικές διαφορές εντοπίζονται στη σύνθεση του κοινού κάθε μίας θεματικής ενότητας του Φεστιβάλ ως προς το φύλο, την ηλικία και το μορφωτικό επίπεδο. Ισχυρότερη είναι η παρουσία των ανδρών στις Ημέρες Ανεξαρτησίας και στις Ματιές στα Βαλκάνια, όπου εμφανίζονται να είναι αριθμητικά υπερπλάσιοι των γυναικών επισκεπτών, ενώ η παρουσία των γυναικών, κυρίως μεγαλύτερης ηλικίας, είναι πολύ ισχυρότερη (αθροίζοντας περίπου στα 4/5 του συνόλου των θεατών), στις τελετές έναρξης και λήξης. Ως προς την ηλικία, σαφής είναι η προτίμηση των επισκεπτών ηλικίας 25-34 στο Διεθνές Διαγωνιστικό (50%), των επισκεπτών ηλικίας 35-44 στο Ελληνικό Τμήμα (65%), των επισκεπτών ηλικίας 55-64 στις Ημέρες Ανεξαρτησίας (45%) και των επισκεπτών άνω των 65 ετών στις τελετές έναρξης και λήξης (45%). Τέλος, ως προς τη μόρφωση, αξιοσημείωτη είναι η διαφορά μεταξύ των προτιμήσεων των πτυχιούχων Πανεπιστημίου προς το Διεθνές Διαγωνιστικό (45%) και των αποφοίτων τεχνικών σχολών προς το Ελληνικό Τμήμα (52%) (Πίνακας 6).

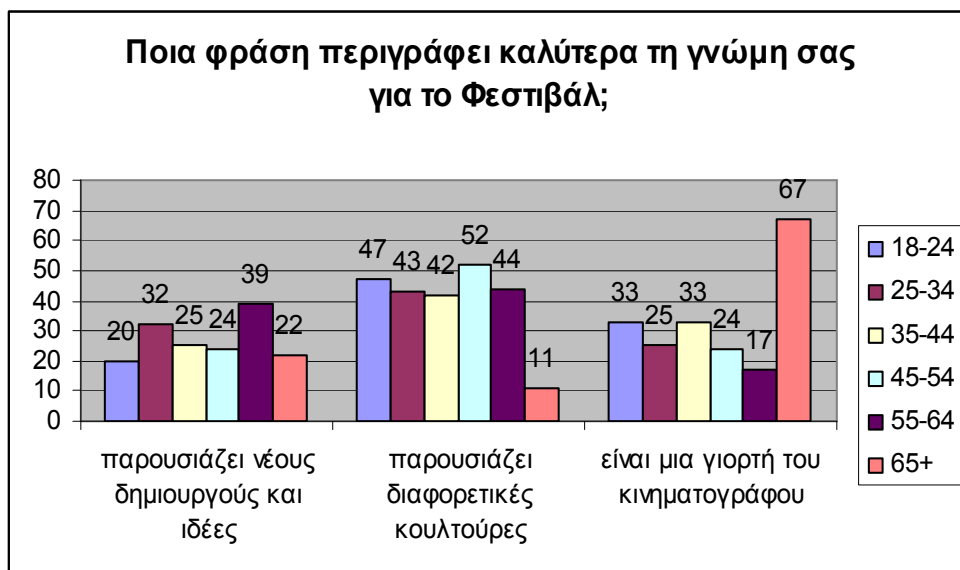
Πίνακας 6: Παρακολούθηση ετήσιων δραστηριοτήτων και θεματικών ενοτήτων Φεστιβάλ Κινηματογράφου ανά δημογραφική κατηγορία

	Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ	Αφιέρωματα στο Ολύμπιον	Εκθέσεις Εικαστικών	Συναυλίες	Master Classes	Διεθνές Διαγωνιστικό	Ειδικές Προβολές	Ημέρες Ανεξαρτησίας	Ματιές στα Βαλκάνια	Ελληνικό Τμήμα	Τελετή Έναρξης	Τελετή Λήξης
Άνδρες	29	48	48	48	10	38	31	33	39	41	5	10
Γυναίκες	24	21	36	35	8	32	35	14	22	37	23	23
18-24	25	38	31	31	13	27	53	27	33	40	13	13
25-34	27	23	40	45	13	50	36	26	29	32	11	11
35-44	30	36	44	30	9	30	22	26	30	65	22	13
45-54	30	30	33	59	5	35	39	8	28	35	10	18
55-64	15	47	60	10	5	30	10	45	37	40	10	11
65+	33	33	56	44	11	22	56	11	20	11	45	45
Δημοτικού	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Γυμνασίου	14	30	37	44	0	15	43	15	33	25	8	18
Λυκείου	19	19	22	26	8	36	32	32	20	48	12	20
Τεχνικών Σχολών	42	35	48	35	9	44	22	30	35	52	17	4
Πανεπιστημίου	35	44	52	48	17	45	33	19	29	38	21	21

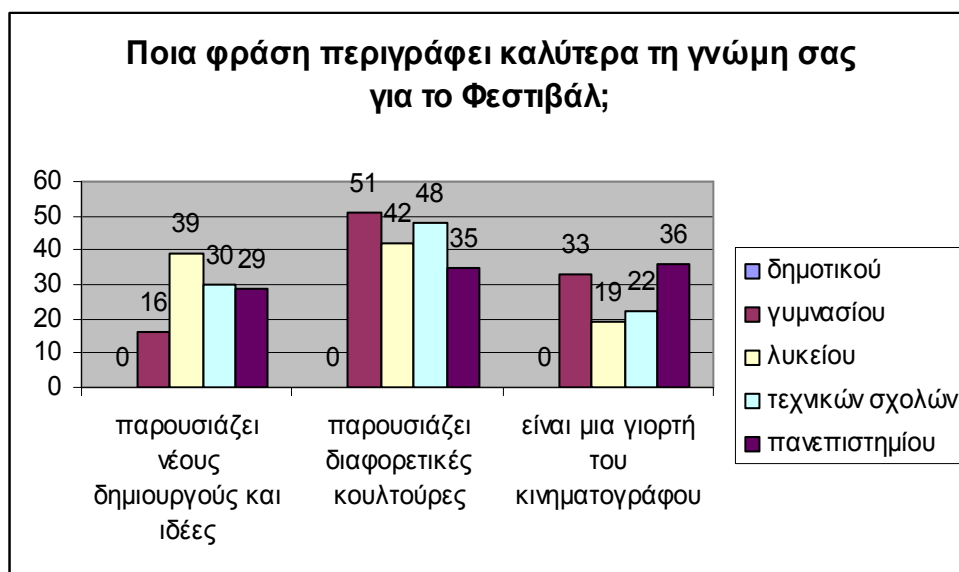
Μια ακόμα δημογραφική διαφοροποίηση εντοπίζεται στην κατανομή των ερωτώμενων ως προς την επιλογή της φράσης που περιγράφει καλύτερα κατά τη γνώμη τους το Φεστιβάλ, με τους άνδρες να δηλώνουν ότι το Φεστιβάλ Κινηματογράφου «παρουσιάζει διαφορετικές κουλτούρες» (58%) και τις γυναίκες να δηλώνουν ότι «πρόκειται για μια γιορτή του κινηματογράφου» (37%) (Γράφημα 7). Η διαφοροποίηση αυτή αντικατοπτρίζεται και στις επιλογές των επισκεπτών ηλικίας 45-54 ετών, οι οποίοι δηλώνουν σε ποσοστό 52% ότι το Φεστιβάλ «παρουσιάζει διαφορετικές κουλτούρες», και των επισκεπτών άνω των 65 ετών, το 67% των οποίων δηλώνουν ότι «πρόκειται για μια γιορτή του κινηματογράφου» (Γράφημα 8). Αξίζει να σημειωθεί ότι την άποψη πως το Φεστιβάλ Κινηματογράφου πρωτίστως «παρουσιάζει διαφορετικές κουλτούρες» συμμερίζονται και οι περισσότεροι από αυτούς που δηλώνουν ότι συζητούν με τρίτους για τις προβαλλόμενες ταινίες και παρακολουθούν τις παρουσιάσεις ταινιών ή/και τις σχετικές ανοιχτές συζητήσεις.

Γράφημα 7: Κατανομή επισκεπτών ως προς την επιλογή της φράσης που περιγράφει κατά τον καλύτερο τρόπο τη γνώμη τους για το Φεστιβάλ ανά φύλο

Γράφημα 8: Κατανομή επισκεπτών ως προς την επιλογή της φράσης που περιγράφει κατά τον καλύτερο τρόπο τη γνώμη τους για το Φεστιβάλ ανά ηλικιακή κατηγορία

Γράφημα 9: Κατανομή επισκεπτών ως προς την επιλογή της φράσης που περιγράφει κατά τον καλύτερο τρόπο τη γνώμη τους για το Φεστιβάλ ανά μορφωτικό επίπεδο

Η διαφοροποίηση στην επιλογή της φράσης που περιγράφει καλύτερα τη γνώμη των επισκεπτών για το Φεστιβάλ φαίνεται να αντιστοιχίζεται στην επιλογή της θεματικής ενότητας την οποία συνήθως παρακολουθούν. Έτσι, συγκρινόμενοι με τον μέσο επισκέπτη, όσοι παρακολουθούν τις Ημέρες Ανεξαρτησίας είναι πιθανότερο να δηλώσουν ότι το Φεστιβάλ «παρουσιάζει νέους δημιουργούς και ιδέες» (37%), όσοι επιλέγουν τις «Ματιές στα Βαλκάνια»

είναι πιθανότερο να δηλώσουν ότι το Φεστιβάλ «παρουσιάζει διαφορετικούς πολιτισμούς» (67%) και όσοι επιλέγουν να παραστούν στις τελετές έναρξης και λήξης είναι πιθανότερο να δηλώσουν ότι το Φεστιβάλ «είναι μια γιορτή του κινηματογράφου» (38% και 48% αντίστοιχα για τις δύο τελετές).

Χρήσιμο να σημειωθεί, όσο πάντως και αυτονόητο, είναι το γεγονός ότι οι επισκέπτες του Φεστιβάλ βαθμολογούν υψηλότερα τη σημασία του θεσμού για την πόλη της Θεσσαλονίκης από ότι οι μη επισκέπτες. Συγκεκριμένα, οι επισκέπτες κατατάσσουν το Φεστιβάλ Κινηματογράφου ως τον τρίτο σε σημασία θεσμό/φορέα της πόλης μετά από τα δύο Πανεπιστήμια της πόλης, ενώ οι μη επισκέπτες τον ιεραρχούν ως τον έκτο σημαντικότερο μετά από τα δύο Πανεπιστήμια, τη ΔΕΘ, το ΚΘΒΕ και τα Μουσεία.